

Indicații de rezolvare tema 5

În cadrul temei 5, vom desena fractali ”clasici” și fractali obținuți prin auto-asemănare:

1	2	f. clasici
3	4	f. obț. prin auto-asemănare
exemple	exerciții	

Termenul fractal a fost generalizat pentru a include obiecte din afara definiției originale a lui Mandelbrot. Prin obiect fractal înțelegem orice obiect cu proprietatea de auto-asemănare (self-similarity în lb. engleză). Obiectele obținute în cele ce urmează sunt aproximații ale unui obiect fractal ideal, fiind obținute într-un număr finit de iterații.

Mulțimea Julia-Fatou se obține utilizând un proces iterativ:

$$\begin{cases} z_0 \in \mathbb{C} \\ z_{n+1} = z_n^2 + c, c \in \mathbb{C} \end{cases}$$

Un număr $x \in \mathbb{C}$ este în mulțimea Julia-Fatou J_c dacă, plecând mai sus cu $z_0 = x$, șirul $(z_n)_{n \geq 0}$ astfel obținut **nu** satisface niciuna din condițiile $(\exists z \in \mathbb{C})(\lim_{n \rightarrow \infty} z_n = z), \lim_{n \rightarrow \infty} |z_n| = \infty$.

Cele două condiții se pot rescrie:

$$(\lim_{n \rightarrow \infty} z_n = z) \Leftrightarrow (\forall \varepsilon > 0)(\exists n_0 \in \mathbb{N})(\forall n \geq n_0)(|z_n - z| < \varepsilon) \text{ și}$$

$$(\lim_{n \rightarrow \infty} |z_n| = \infty) \Leftrightarrow (\forall \varepsilon > 0)(\exists n_0 \in \mathbb{N})(\forall n \geq n_0)(|z_n| > \varepsilon).$$

În program cele 2 condiții au fost utilizate sub forma $(\exists n_0 > 0)(z_{n_0} = z_{n_0+1})$ și $(\exists n_0 \geq 0)(\exists M > 0)(|z_{n_0}| > M)$, însemnând că într-un număr finit de iterații n_0 se testează dacă șirul $(z_n)_{n \geq 0}$ devine constant sau dacă $|z_n|$ depășește un număr M (ales suficient de mare).

Mulțimea Mandelbrot se obține tot utilizând un proces iterativ:

$$\begin{cases} z_0 = 0 + 0i \\ z_{n+1} = z_n^2 + c, c \in \mathbb{C} \end{cases}$$

Un număr $c \in \mathbb{C}$ este în mulțimea Mandelbrot \mathcal{M} dacă șirul $(z_n)_{n \geq 0}$ satisface condiția $\lim_{n \rightarrow \infty} |z_n| \neq \infty$.

Condiția se poate rescrie:

$$(\lim_{n \rightarrow \infty} |z_n| \neq \infty) \Leftrightarrow (\exists \varepsilon > 0)(\forall n_0 \in \mathbb{N})(\exists n \geq n_0)(|z_n| \leq \varepsilon).$$

Nu folosim această condiție, ci contrapозиția proprietății $c \in \mathcal{M} \Rightarrow (\forall n \geq 0)(|z_n| \leq 2)$:
 $(\exists n \geq 0)(|z_n| > 2) \Rightarrow c \notin \mathcal{M}$. Acest lucru înseamnă că procesul iterativ se oprește dacă găsim o valoare $|z_n| > 2$.

În privința clasificării punctelor care nu aparțin mulțimii Mandelbrot prin colorarea cu culori diferite în funcție de numărul de iterații necesar pentru a detecta neapartenența, rezultatul ar trebui să fie asemănător cu imaginea¹:

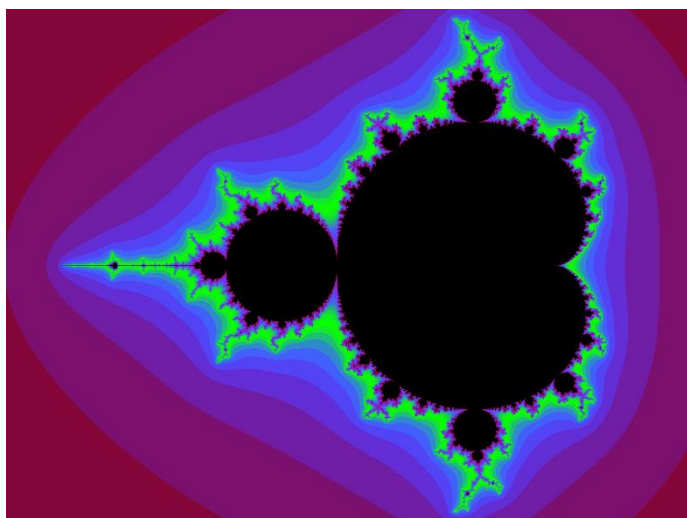

Fig. 1. Clasificare puncte neaparținând mulțimii Mandelbrot

Construim fractalii prin auto-asemănare utilizând **geometria "turtle"**. În acest stil de grafică imaginile sunt obținute prin deplasarea unui cursor pe ecran conform unor comenzi: desenare, rotație către stânga sau dreapta cu un anumit unghi. În construcția fractalilor ne putem folosi și de L-sisteme, dar utilizarea geometriei "turtle" rămâne obligatorie. Avem furnizate clase care implementează geometria "turtle":

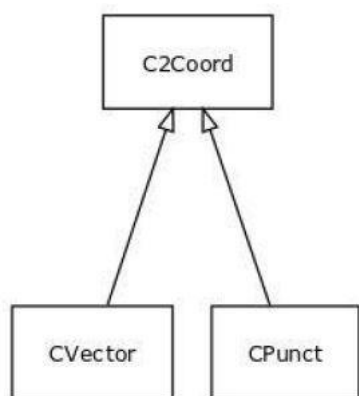

Fig. 2. Bibliotecă pentru grafica "turtle"

Clasa CVector conține următoarele metode pentru cursorul "turtle":

- `CPunct CVector::getDest(CPunct &orig, double lungime)` – returnează un punct care reprezintă destinația vectorului $\vec{v} = \text{lungime} \cdot \overrightarrow{(*this)}$ aplicat în punctul orig,
- `void CVector::rotatie(double grade)` – rotește cu grade vectorul $\overrightarrow{(*this)}$,

¹ https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mandelbrot_set_with_coloured_environment.png

- `void CVector::deseneaza(CPunct p, double lungime)` – desenează un segment de dreaptă între punctul `p` și punctul destinație a vectorului $\vec{v} = \text{lungime} \cdot \overrightarrow{(*this)}$ aplicat în punctul `p`.

Vectorul clasei este întotdeauna normalizat.

Fractalii obținuți prin auto-asemănare dați ca exemple sunt realizați recursiv, o curbă de nivel $N+1$ fiind alcătuită din mai multe curbe de nivel N .

De exemplu, un segment de **curbă Koch** CK de nivel $N+1$ este alcătuit din 4 segmente de curbă CK de nivel N . Un segment $CK(0)$ este un segment de dreaptă. Fig. 3 descrie cum construim un segment de curbă $CK(N+1)$ care începe în punctul A și se termină în punctul B ($\overrightarrow{OB} = \overrightarrow{OA} + \text{lungime} \cdot \vec{v}$), prin concatenarea a 4 segmente de curbă $CK(N)$ ($|AC| = |CE| = |ED| = |DB| = \frac{|AB|}{3}$): primul începe din A și se termină în C , după care rotim \vec{v} cu 60° , al doilea începe în C și se termină în E , rotim \vec{v} cu -120° , al treilea începe în E și se termină în D , după care rotim \vec{v} cu 60° și al patrulea începe în D și se termină în B . Această construcție este implementată în metoda `void CCurbaKoch::segmentKoch(double lungime, int nivel, CPunct &p, CVector v)` care, dacă nivelul este 0 atunci desenează un segment utilizând `v.deseneaza(p, lungime)`, altfel desenează cele 4 segmente CK care au o treime din lungimea segmentului CK de nivel superior:

```
segmentKoch(lungime / 3.0, nivel - 1, p, v);
p1 = v.getDest(p, lungime / 3.0);
v.rotatie(60);
segmentKoch(lungime / 3.0, nivel - 1, p1, v);
p1 = v.getDest(p1, lungime / 3.0);
v.rotatie(-120);
segmentKoch(lungime / 3.0, nivel - 1, p1, v);
p1 = v.getDest(p1, lungime / 3.0);
v.rotatie(60);
segmentKoch(lungime / 3.0, nivel - 1, p1, v);
```

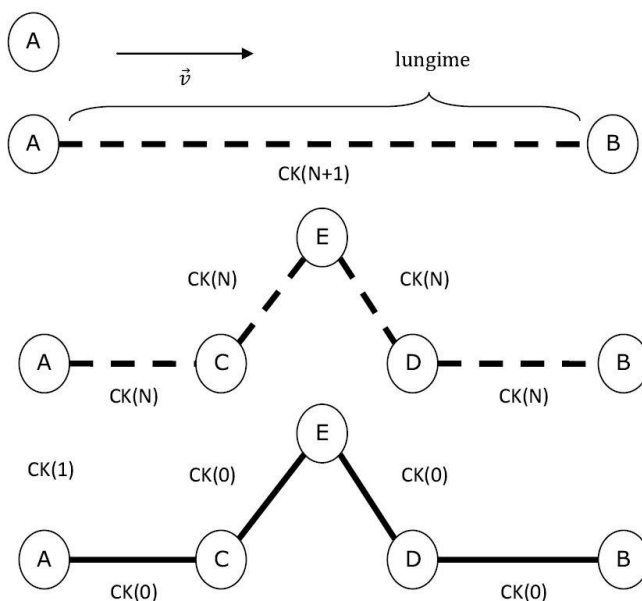

Fig. 3. Desenarea unui segment al curbei lui Koch

Observații

Apăsarea tastelor incrementează valoarea variabilei `nivel`. Această funcționalitate trebuie să rămână.

Funcțiile `glRasterPos2d` și `glutBitmapCharacter` ne permit să afișăm text în viewport-ul OpenGL.